

کتابخانه عمومی خاندان

www.ketab.ir

پنجشنبه و شنبه

حقوق اقلیت‌ها

سرشناسه	: حسینی خانقاهی، میناسادات، ۱۳۶۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: حقوق اقلیت‌های دینی از دیدگاه قرآن و حدیث / مینالسادات حسینی خانقاهی.
مشخصات نشر	: قم: مرکز نشر کتاب، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۸۶ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۳۲-۶۱۲۲-۴۵۰۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: اقلیت‌های دینی (فقه)
موضوع	: (Religious minorities (Islamic law*)
موضوع	: اقلیت‌های دینی -- وضع حقوقی و قوانین
موضوع	: .Religious minorities -- Legal status, laws, etc
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ ج۵ح/۳/۲/۱۹۶/۲ BP
رده بندی دیوبی	: ۳۹۷/۳۷۷
شماره کتابشناسی	:

www.ketab.ir

عنوان کتاب: حقوق اقلیت‌های دینی از دیدگاه قرآن و حدیث

نویسنده: مینالسادات حسینی خانقاهی

ناشر: مرکز نشر کتاب/قم

نوبت چاپ: اول/۱۳۹۷

تیراژ: ۵۰۰

قیمت: ۲۸,۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۳۲-۶۱۲۲-۴۵۰۰

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۱۳	فصل اول: کلیات تحقیق و مفهوم شناسی
۱۵	مفهوم شناسی
۱۵	حقوق
۲۰	اقلیت دینی
۲۲	اهل کتاب
۲۴	نتایج فصل
۲۵	فصل دوم: حقوق فرهنگی و مذهبی
۲۷	مقدمه
۲۹	احترام به کتب و ادیان آسمانی
۳۶	حق آزادی در انجام عبادات
۳۹	حق داشتن معبد
۴۴	آزادی در تعمیر معابد
۴۹	حق آزادی در تعمیر معابد از دیدگاه فقه امامیه
۵۰	برخورداری از موقوفات
۵۳	وقف بر معابد اهل کتاب
۵۵	آزادی در بحث
۶۱	حق مورد مشورت قرار دادن اهل کتاب
۶۲	حق استفاده از زبان مخصوص
۶۴	حق برخوردارگی از تبلیغ و دعوت اسلام
۶۷	نتایج فصل
۷۱	فصل سوم: حقوق اقتصادی
۷۳	مقدمه
۷۵	حق مالکیت
۷۷	تحجیب و کمک مالی
۸۰	حق بهره مندی از امکانات و بیت المال
۸۱	آزادی اقتصادی
۸۶	حق عدالت اقتصادی

۹۱	حق کسب و کار
۹۲	نتایج فصل
۹۵	فصل چهارم: حقوق قضائی
۹۷	مقدمه
۹۹	حق مراجعه به دادگاه های اسلامی برای رفع ترافع
۱۰۱	بررسی قول نسخ
۱۰۳	حق شهادت دادن
۱۰۶	حق تحلیف برای اقلیت ها
۱۰۸	حق دیه برای اهل کتاب
۱۱۲	حق قصاص
۱۱۵	عدم تعرض به اقلیت ها
۱۱۷	حق احترام ونفی توهین
۱۱۹	حق عدالت و مدارا
۱۲۱	عفو خیانت
۱۲۳	عفو کلی
۱۲۴	حق حفظ حرمت مساکن اقلیت ها
۱۲۶	نتایج فصل
۱۳۱	فصل پنجم: حقوق اجتماعی - سیاسی
۱۳۳	مقدمه
۱۳۵	آزادی بیان و عقیده
۱۳۹	حق معاشرت نیکو
۱۴۱	حق امنیت و مصونیت همه جانبه
۱۴۴	حق امانتداری و وفای به عهد
۱۵۵	حق برخورداری از صلح حداکثری
۱۶۰	اصل تقدم در صلح با مشرکان
۱۶۳	رعایت عدل و احسان در حق اقلیت ها
۱۶۸	رعایت اخلاق اسلامی در گفتار و مناظره با اقلیت ها
۱۷۳	نتایج فصل
۱۷۷	نتایج تحقیق و پیشنهادات
۱۸۱	فهرست منابع

مقدمه

امروزه در جامعه جهانی مبادلات تجاری و روابط اقتصادی انسانها را بیش از پیش به یکدیگر وابسته کرده است و آنها منحصر در روابط سیاسی نشده اند و سطوح روابط آنان به سطح روابط اقتصادی، علمی، فرهنگی ارتقا یافته است و در پرتو این گستردگی روابط نیازمند پشتوانه حقوقی محکمی که حاکم بر روابط باشد هستیم از این رو حقوق اقلیتها جایگاه خاصی میابد، و نیز در عصر حاضر، بحث های حقوقی در سطح بین المللی از جایگاه خاصی برخوردار است و حقوق اقلیت ها از جمله ساحت مهمی است که امروزه در عرصه حقوق بشر حقوق بین الملل مطرح است و از جمله حقوق طبیعی آنهاست و بدیهی است که این حقوق باید از قانونی استنتاج شود که برگرفته از حق طبیعی و فطری انسانها باشد نه قانونی که براساس قراردادهای بشری نوشته شده و ضمانت اجرایی ندارد در این میان دین اسلام برای سایر ادیان برنامه متقن و انسانی دارد و جایگاه خاصی برای آنان قائل است و دامنه عدالت و مساوات در قوانین رفیع اسلام آنچنان وسیع است که همه انسانها را در بر گرفته چنانچه نص آیه شریفه ﴿ان الله یامر بالعدل والاحسان﴾ بر آن دلالت دارد و مبرهن است که در قرآن و سنت اسلامی، حقوق و قوانینی برای اهل کتاب عنوان شده و سپس توسط فقها پیگیری و تبیین شده است. همانطور که از سیره و سنت پیامبران الهی به دست می آید که پیامبران الهی برای برپایی قسط و احقاق حق و رساندن انسان به مراتب عالی کمال مبعوث شده اند. آنان، احقاق حقوق افراد را در سیره خود قرار داده اند و حتی در صورت استقرار و پیروی اکثریت از آنان، حقوق اقلیت ها را محترم شمرده اند و اکثریت را به رعایت آن توصیه کرده اند و دین خدا را به اجبار بر اقلیت تحمیل نکرده اند.

پیامبر اسلام و پیروان او نیز با برخورد محترمانه و رفتار انسانی با اقلیت های ساکن در سرزمین های اسلامی برخورد کرده اند و اقلیت هادرکنار مسلمانان آزادانه زندگی می کرده اند و اکثریت مسلمانان با آنان به صورت مسالمت آمیز رفتار نموده اند و به حقوق آنها احترام گذاشته اند یکی از مصادیق قسط و عدل در خصوص اقلیتها توصیه امیرالمؤمنان علیه السلام به مالک

اشتر است که مسلمان و کافر را به عنوان یک انسان در نظر میگیرد و میفرماید: ((فانهم صنفان، اما اخ لک فی الدین واما نظیر لک فی الخلق، مردم دو گروه هستند یا برادر دینی تو هستند یا در خلقت شبیه تو هستند.

بررسی حقوق اقلیت ها از منظر قرآن موجب میشود تا دیدگاه قرآن به دور از افراط و تفریط در این باره به جهانیان عرضه گردد.

و بر این اساس که قرآن کتاب هدایت برای تمام جهانیان است و خالی از هر گونه نادرستی انحراف و تناقض است لازم است حقوق اقلیت ها، از دیدگاه قرآن بررسی شود چرا که مخاطب اسلام فقط مسلمانان نیستند و جهان باید از برکات آیین جاودانه اسلام بهره مند گردد و تصویری اخلاقی و انسانی از اسلام، ارائه گردد. تا این دین ناب، به عنوان الگویی جهانی، معرفی گردد و نیز از آن جهت که همه انسانها به لحاظ آنکه انسانند دارای کرامت و حقوقند و همه خاستار آند که در تمامی همراه با امنیت، عدالت و به دور از تبعیض و نابرابری زندگی کنند اما با توجه به صحنه های مختلف جامعه جهانی از جمله تنظیم قراردادها که هر روز اعلامیه و کنوانسیون تنظیم میگردند و جنگهای جهانی، قومی و قبیله ای ضرورت دارد که حقوق و قوانین اسلامی در این راستا بیان گشته و هر روز مورد بازخوانی و تفکر قرار گیرد چرا که دین مبین اسلام هیچگاه مشوق جنگ و خونریزی نبوده است قرآن مجید با صراحت میفرماید: ﴿وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا﴾ اگر دشمن از در صلح درآید تو نیز استقبال کن یعنی پایه نخستین اسلام بر اساس صلح و هم زیستی مسالمت آمیز است

اقلیت ها، گروهی از مردم جامعه هستند که نسبت به عموم مردم درصد کمتری را تشکیل می دهند و در نظام حقوقی اسلام، اقلیت به کسانی گفته می شود که پیرو یکی از ادیان الهی (یهود، مسیحیت، مجوس) هستند و در اصطلاح فقهی، به اینها، اهل کتاب اطلاق می شود. اقلیت های دینی دارای آداب، رسوم و اقتصادی متفاوت نسبت به اکثریت هستند و با به جا آوردن آداب و رسوم خود سعی در زنده نگه داشتن هویت خود دارند.

از ادله قرآنی که حقوق اقلیت ها به وسیله آن اثبات می گردد. استنباط می شود که بین عقیده و حقوق تمایز وجود دارد. گرچه حقوق انسان ها متأثر از عقیده آنهاست. اما هیچ